

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 24 listopada 2009 r.

**Pan
Rafał Bruski
Wojewoda Kujawsko – Pomorski**

**LBY-410-25-3/2009
P/09/095**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych w administracji publicznej w latach 2005-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Urząd zadań w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując powyższą ocenę, Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła prawidłową realizację przez Urząd zadań objętych kontrolą, polegających na:

- zwiększeniu zatrudnienia osób niepełnosprawnych z 5 osób wg stanu na 1.01.2005 r. do 17 osób wg stanu na 30.06.2009 r. i wzrostu odpowiednio z 1,05% do 3,19 % wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, określonego w art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”, co pozwalało na korzystanie z obniżenia wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON);

- likwidacji barier architektonicznych w budynkach „B” i „C” Urzędu oraz wydzieleniu 4 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych. W budynku głównym „A” brakowało wprowadzić windy, jednak zorganizowana została informacja i pomoc w załatwianiu spraw przez osoby niepełnosprawne w Urzędzie. W opinii osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Urzędzie nie stanowiło to istotnej przeszkody w wykonywaniu przez nich obowiązków służbowych;
- przystosowaniu, w toku prowadzonych prac remontowych, zaplecza sanitarnego (toalet) do potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz prowadzeniu bieżących prac remontowych i adaptacyjnych w budynkach Urzędu zgodnie z obowiązującymi standardami w zakresie łamania barier architektonicznych i dostosowaniu montowanej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, głównie z dysfunkcją narządu ruchu;
- zachowaniu jawności postępowania w naborze pracowników Urzędu, w tym osób niepełnosprawnych oraz współpracy z rejonowym urzędem pracy, dotyczącym głównie organizowania staży i przygotowania zawodowego;
- terminowym przekazywaniu wpłat na PFRON, deklaracji DEK-1a oraz deklaracji ZUS ZUA zawierających informacje o stopniu niepełnosprawności pracowników zatrudnionych w Urzędzie;

Jednocześnie NIK wskazuje na nieprawidłowości polegające na:

- nieprzestrzeganiu w stosunku do 1 pracownika niepełnosprawnego czasu pracy, określonego w art. 15 ust. 2 ustawy o rehabilitacji i braku pisemnej informacji o obowiązującej go dobowej i tygodniowej normie czasu pracy, co było niezgodne z postanowieniami art. 29 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.). W trakcie kontroli poinformowano na piśmie tego pracownika o obowiązującym go czasie pracy oraz zawarto ugodę w zakresie polubownego uregulowania roszczeń w związku z zapisem art. 15 ust.2 ustawy o rehabilitacji i przyznano odszkodowanie w kwocie 9.674,06 zł, z tytułu przepracowanego czasu pracy;
- opóźnieniu w przekazaniu pracodawcy orzeczeń o niepełnosprawności przez pracowników niepełnosprawnych, którzy orzeczenia o niepełnosprawności uzyskali w czasie zatrudnienia w Urzędzie. W kontrolowanym okresie m.in. 3 pracowników dostarczyło pracodawcy orzeczenie o niepełnosprawności po okresie dłuższym niż 1 rok od czasu jego uzyskania, co skutkowało okresowym przekazywaniem przez Urząd w

deklaracjach DEK-1a niezetelnych informacji o ilości zatrudnionych osób niepełnosprawnych i zawyżeniem wpłat na PFRON.

- braku zaopiniowania przez Państwową Inspekcję Pracy stanowisk pracy dla 2 nowozatrudnionych pracowników zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i 2 pracowników zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, co było niezgodne z postanowieniami art. 4 ust. 5 ustawy o rehabilitacji. Wskazany przez Urząd powód, że stanowiska urzędnicze, z uwagi na ich charakter, nie wymagają szczególnego przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, nie może stanowić uzasadnienia dla nieuzyskania opinii wymaganej przepisami ustawy o rehabilitacji.
- braku prowadzenia przez służbę bhp kontroli warunków pracy oraz przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy dla stanowisk pracy na których są zatrudnione osoby niepełnosprawne a także przedstawiania pracodawcy, co najmniej raz w roku, okresowych analiz stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w/wym. osób, co było niezgodne z § 2 pkt.1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704 ze zm.).

Ponadto NIK zwraca uwagę, że w Regulaminie Pracy Urzędu nie uregulowano praw i obowiązków pracowników niepełnosprawnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uregulowanie praw i obowiązków pracowników niepełnosprawnych w Regulaminie Pracy Urzędu.
2. Podjęcie działań zapewniających prowadzenie przez służbę bhp kontroli warunków pracy oraz przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy, na których są zatrudnione w Urzędzie osoby niepełnosprawne.
3. Podjęcie działań organizacyjnych zmierzających do poprawy obiegu dokumentacji kadrowej osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Urzędzie, w tym przedstawiania przez pracowników orzeczeń o niepełnosprawności niezwłocznie po ich uzyskaniu.
4. Dokonanie korekt sprawozdań DEK-1a za lata 2005-2009 uwzględniających ilość osób niepełnosprawnych faktycznie zatrudnionych w Urzędzie w danym okresie sprawozdawczym i wystąpienie do PFRON o zwrot nadpłat¹.

¹ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 czerwca 2009 r. (sygnatura akt II FSK 286/08 – wyrok można znaleźć na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> wpisując nazwę sądu i sygnaturę).

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosków bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.